

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: PENSAMENT SOCIAL CONTEMPORANI

Titulació: Humanitats

Tipus d'assignatura: Optativa

Crèdits ECTS: 4,5

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

Volem donar a conèixer els principals corrents ideològics i els seus representants, i que han ajudat a bastir els moviments socials contemporanis. No ens detindrem només en els autors canònics sinó que estendrem la nostra preocupació per conèixer les principals cultures polítiques, els processos de construcció de les idees (el paper dels intermediaris culturals tradicionals i moderns, com ara el capellà, el metge, la premsa o els mitjans de masses), així com el món de les idees dels ciutadans corrents.

En finalitzar l'assignatura l'alumne serà capaç de:

1. Identificar les principals idees dels corrents polítics, els seus representants i les seves obres.
2. Explicar els principals espais de sociabilitat i de difusió de les idees dels segles XVIII, XIX i XX (des de la taverna a la parròquia, passant per les tertúlies als cafès i ateneus, l'escola i l'exèrcit, els periòdics o les penyes esportives).
3. Conèixer la genealogia de determinats conceptes i idees que formen part de l'actual debat polític, com ara el republicanisme, el liberalisme polític, el cosmopolitisme i la identitat, el federalisme i el nacionalisme, entre d'altres.
4. Desenvolupar el judici crític personal a través d'eines diferents: el comentari d'un text d'època, una imatge, la notícia d'un diari o un discurs parlamentaris.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR:

Competència	Indicador específic de la competència
Anàlisi i síntesi	Aplicar els coneixements adquirits a l'aula i a través de les lectures fetes per tal d'interpretar un text de pensament social i polític contemporani. Conèixer els principals corrents polítics i socials, les cultures polítiques, els espais de sociabilitat i els mitjans de comunicació política. Identificar la genealogia de les idees en el pensament social i polític actual.
Comunicació escrita	Organitzar i redactar textos escrits de forma correcta i clara, seguint un raonament argumental i mostrant l'estat del debat actual bibliogràfic sobre el tema.
Comunicació oral	Expressió lingüísticament correcta i apropiada a l'aula des del punt de vista argumental i dels coneixements.
Treball en equip/ habilitat en les relacions interpersonals	Disposició i habilitat per a treballar en equip. Valorar en els fòrums les aportacions i les perspectives que donen la resta de companys. Capacitat d'integrar en el propi pensament els punts de vista dels altres.
Transversalitat	Interdisciplinarietat, història entrecruada i comparada.
Aprenentatge autònom	Capacitat pel treball i l'esforç personal. Saber programar i planificar els calendaris de treball. Ús correcte de la documentació i de les noves tecnologies d'accés al coneixement (Gallica de la Biblioteca Nacional de França, Cervantes de la Universitat d'Alacant, Dialnet de la Universitat de la Rioja, etc.).

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

L'alumne haurà de realitzar un treball continuat al llarg del curs. El treball a l'aula consistirà en fer el seguiment de les introduccions del professor, així com de les lectures i debats de textos i articles prèviament proporcionats.

Al mateix temps, cada alumne realitzarà un exercici que li permetrà combinar els coneixements sobre un autor o tema amb les tècniques expositives i didàctiques de la museografia. Per exemple, haurà de preparar un guió-projecte d'exposició sobre un autor (posem per cas F. Pi i Margall o J.S. Mill) o sobre un corrent polític (sobre el republicanisme federal o la cultura anarquista). El treball serà tutoritzat pel professor. L'alumne podrà afegir propostes de programació cultural com ara un cine-forum, o un cicle de concerts.

Per últim, es programarà una sortida durant el curs a la primera biblioteca pública de Barcelona (la Biblioteca Arús), especialitzada en lliurepensament, anarquisme, socialisme, sindicalisme i catalanisme de la segona meitat del segle XIX.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

La bibliografia bàsica general és la que anotem a continuació:

- ANTON, J.; CAMINAL, M (Coords.) *Pensamiento político en la España contemporánea, 1800-1950*, Teide, Barcelona 1992.
- BOBBIO, N., *Teoría general de la política*, Ed. Trotta: Madrid 2003.
- BOTELLA, J.; CAÑEQUE, C.; GONZALO, E. (Eds.), *El pensamiento político en sus textos. De Platón a Marx*, Tecnos, Madrid 1994.
- GINER, S., *Historia del pensamiento social*, Ariel, Barcelona 1985.
- GORDON, S., *Historia y filosofía de las ciencias sociales*, Ariel: Barcelona 1995.
- HAMPSHER-MONK, I., *Historia del pensamiento político moderno. Los principales pensadores políticos de Hobbes a Marx*, Ariel, Barcelona 1996.
- MACRIDIS, Roy C.; HULLIUNG, Mark L., *Las ideas políticas contemporáneas. Regímenes y movimientos*, Alianza: Madrid 1998.
- NAY, O., *Histoire des idées politiques*, Armand Colin : Paris 2004.
- ORY, P. (Dir.), *Breve Historia de las ideas políticas*, Biblioteca Mondadori, Madrid 1992.
- PRIETO, F., *Manual de Historia de las Ideas Políticas*, Unión Editorial, Madrid 1996.
- RAYNAUD, Ph.; RIALS, St. (dirs.), *Dictionnaire de Philosophie politique*, PUF : Paris 1996.
- SABINE, G.H., *Historia de la Teoría Política*, F.C.E., Madrid 1980.
- STROMBERG, R.N., *Historia intelectual europea desde 1789*, Debate, Madrid 1990.
- TOUCHARD, J., *Historia de las ideas políticas*, Tecnos, Madrid 1993.
- VALLESPIN, F. (Ed.), *Historia de la Teoría Política*, Alianza Ed., Madrid 1990, vols., III, IV, V i VI.
- VELASCO, D., *Pensamiento político contemporáneo*, Universitat Deusto: Bilbao 1997.

La bibliografia específica la presentarem a cadascun dels temes i podrà consistir en donar a conèixer a l'aula llibres, articles i textos a través de formats diversos.

VI. AVALUACIÓ

L'estratègia d'avaluació que seguirem permetrà articular diversos procediments:

- 1) Es realitzarà un examen final consistent a respondre de manera més o menys sintètica cinc preguntes i un comentari de text. Correspon a un 50% de la nota final.
- 2) La nota es completarà amb la valoració d'una pràctica consistent a elaborar un projecte d'exposició museogràfic. En aquest cas, el treball principal es farà a través del seguiment de tutories individuals. Correspon a un 30% de la nota final.
- 3) Cada alumne tindrà un informe oral de la seva participació a classe (debats, treball en equip en base a la discussió de textos, comentaris i preparació individual de lectures a l'aula, tutories, etc.). Aquests aspectes seran fonamentals de cara a la ponderació final de la nota i suposaran el 20% restant.